

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/435/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

112/2012. (III. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. július 29-én előterjesztett **panaszát** a 2012. március 21-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a barátnőjével szemben 2011. július 22-én a MÁV pályaudvaron, illetve azt követően a rendőrség épületében foganatosított rendőri intézkedések és mulasztások (előállítás és annak egyes körülményei), valamint a vele szemben történt rendőri mulasztás miatt 2011. július 29-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát. Beadványát 2011. augusztus 2. napján aláírásával megerősítette, majd beadványát 2011. szeptember 1-jén kiegészítette.

I.

A panaszos beadványában és annak kiegészítésében előadta, hogy 2011. július 22-én G. városban, a vasútállomáson találkozott volna barátnőjével – aki a Testületnél önállóan is panaszt terjesztett elő. A panaszos barátnője a menetrend szerint K. és M. városok között közlekedő vonaton utazott, amire S. városban szállt fel. A panaszos és barátnője eredetileg

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

úgy beszéltek meg, hogy 19 óra körül találkoznak a g.-i vasútállomáson, a barátnő azonban azt mondta, hogy már fél órával korábban ott lesz. A panaszos 9 éves kisfiával B. városból utaztak a megjelölt helyre, szintén vonattal. Amikor azonban a panaszos kisfiával B.-ben felült a vonatra, a barátnő mobiltelefonon hívta őt amiatt, hogy meg akarja őt büntetni a kalauz, mert hamisnak találja a diákigazolványát. A panaszos azt javasolta barátnőjének, hogy ne adja oda a személyi igazolványát, és ne írjon alá semmit, mert akkor elismeri, hogy „csalt”.

Nem sokkal később a panaszost újra hívta a barátnője, hogy rendőrt hívnak a sz.-i vasútállomásra. Ezt követően azonban már nem tudott beszélni barátnőjével, mert – mint utóbb kiderült – nem vehette fel a telefont (a panaszos kétszer is hívta őt egy utastársa telefonjáról, mert sajátja lemerült). A panaszos később Sz. városban a vasútállomás egy nyilvános fülkéjéből is próbálta hívni barátnőjét, de akkor már ki volt kapcsolva a telefonja. A panaszos később tudta, hogy barátnője nem vehette fel a telefonját és kikapcsoltatták vele a rendőrök.

A panaszos 18 óra 30 és 19 óra közötti időben ugyanarról a nyilvános telefonkészületről felhívta a rendőrséget, hogy tájékozódjon barátnőjével kapcsolatban. A panaszos megkérdezte, hogy barátnője a Sz.-i Rendőrkapitányságon van-e, de azt válaszolta az ügyeletes, hogy „nem adhat felvilágosítást, mert nem lehet felvilágosítást adni”. Az ügyeletes elmondta ugyanakkor, hogy hol van a rendőrkapitányság és hogyan juthat el a panaszos oda, ebből a „homályos” megfogalmazásból következtetett a panaszos arra, hogy barátnőjét ott tartják.

Kisfiával gyorsan taxiba ültek, és pár perc alatt a rendőrségre értek. A rendőrkapitányságon a panaszos – bár nem azonnal – azt a felvilágosítást kapta a portán levő személytől, hogy barátnője az épületben van, de beszélni nem tud vele. Elmondták azt is, hogy kb. fél órával később véget ér a barátnő kihallgatása. A panaszos jelezte, hogy mindenképpen be szeretne menni a kihallgatásra, amit azonban határozottan megtagadtak. Ekkor a panaszos azt kérte, hogy beszélhessen a barátnőjével, de azt is megtagadták. A panaszos végül azt kérte, hogy akkor legalább nyugtassák meg a rendőrök, hogy a panaszos az épületben van, de a rendőrök arra sem voltak hajlandóak.

Telt az idő, és már kb. két és fél óra telt el a panaszos rendőrkapitányságra érkezése óta. A panaszos feltételezése szerint többszöri erőszakosságának köszönhetően, és mert vele volt a kisfia, a portáról megsürgették a kihallgatást, hogy elérhessék az utolsó G. városba induló vonatot. Végül taxival értek ki a vasútállomásra, 5 perccel a vonatindulás előtt. A panaszos ekkor tudott beszélni először a barátnőjével, és megtudta, mi történt vele. 3 és fél óráig tartott az előállítása, amelyből 20 percig tartott a kihallgatás, egyébként a fennmaradó időben rendőrök felváltva „őrizték”, mint egy bűnözőt. Az utolsó 10 percben aláírták a barátnővel a papírokat, amelyek egyikében az állt, hogy nem kérte a családtagjai értesítését, és lemond a panasztételről.

A panaszos szerint barátnőjét többször is megalázták: először a vonaton a jegyvizsgáló, aki kiabált vele és „csalónak” nevezte a zsúfolt vonaton, elvette – a panaszos szerint törvénytelenül – a diákigazolványát. Később pedig a rendőrök, akik annak ellenére, hogy a barátnő átadta a személyi igazolványát, nem vették fel az adatokat a vasútállomáson, hanem előállították. A rendőri intézkedést az állomáson tartózkodó több tucat ember szeme láttára, megszegyenítve foganatosították a rendőrök. A panaszos szerint a rendőrök azzal sem

törődtek, hogy a barátnője a kihallgatást követően az állomáson éjszakázik-e „péntek éjjel, a sok részeg ember között”.

A panaszos álláspontja szerint továbbá ezzel a „felesleges” előállítással nemcsak a barátnőjét alázták meg, hanem a panaszos kisfiát is veszélybe sodorták azáltal, hogy nem ágyban, normál időben lefeküdvé, hanem egy állomáson kellett volna éjszakáznia. A panaszos ugyanis természetesnek tartotta, hogy hagyta a rendőrségen a barátnőjét, ezért a kisfia is vele volt egész végig, aki rettegett, mi történik a panaszos „mindig becsületes barátnőjével, akit ő szeret”.

A panaszos előadta továbbá, hogy vele és gyermekével szemben semmilyen rendőri intézkedés nem történt. A barátnője, aki a rendőri intézkedés elszenvédője volt, az esetet követően, július 24-én panasszal élt a G.-i Rendőrkapitányságon.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Testülettől panaszának kivizsgálását, valamint „törvényes erkölcsi és anyagi kárpótlást”.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrség a panaszos barátnőjével szemben fogantatosított rendőri intézkedéssel összefüggően számos dokumentumot bocsátott a Testület rendelkezésére. Ezek teljeseen részletes ismertetésétől a Testület az állásfoglalás III. részében írtak alapján eltekint.

A panaszos beadványának érdemi elbírálása szempontjából így csak a legszükségesebb információkat ismerteti összefoglalóan e pontban a Testület.

A kérdéses napon 18 óra 35 perckor a Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr- és Járőrszolgálati Alosztályának két járőre megjelent a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletének utasítására a Sz.-i Vasútállomáson, ahonnan a K. városból M. város felé tartó szerelvény jegyvizsgálója kért rendőri intézkedést, mert szerinte a panaszos hamisított diákigazolványt használt fel az utazáshoz (az azon található érvényesítő címkét egy másik okmányról ragasztották át). A panaszos barátnője egyébként maga is elismerte, hogy annak az iskolának – amelynek a tanulója – a tanulmányi osztályán ragasztotta át a titkárnő a címkét egy másik igazolványról. A beszerzett adatok alapján a rendőrök a panaszos barátnőjét igazoltatták, majd a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján (bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt) előállították a Sz.-i Rendőrkapitányságra, mert fennállt a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 274. §-ának (1) bekezdése szerinti közokirat-hamisítás bűntettének gyanúja.

Az épületbe a rendőrök kb. 18 óra 50 percre értek be a panaszos barátnőjével, ahol 20 óra 40 percig egy leíró helyiségben őrizték, és azon idő alatt csak az előállítás végrehajtásáról és

kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést készítették el, egyéb cselekmény nem történt. 20 óra 40 perckor a járőröktől a forrónyom szolgálat éjszakai (20 órától 8 óráig tartó) szolgálatba lépett r. zászlós nyomozója vette át a barátnőt, akit 20 óra 44 perctől 21 óra 9 percig tanúként hallgatott ki, majd pedig a diákigazolvány lefoglalásával kapcsolatos dokumentumokat (határozatot és jegyzőkönyvet) készítette el – 21 óra 35 percig. A panaszos barátnője szabadon bocsátásának időpontja az előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint 21 óra 40 perc volt. A nappali forrónyomos szolgálat rendőrei a barátnővel szembeni eljárási cselekményeket egyéb elfoglaltságaik miatt nem tudták megkezdeni.

Az előállítást végrehajtó rendőrök a hozzátartozó kiértesítésével kapcsolatban úgy nyilatkoztak, hogy nem értesítették a barátnő hozzátartozóját az előállításról, részére azt a tájékoztatást adták, hogy az értesítést az eljáró nyomozó jogosult megtenni. A kapitányságvezető ezt azzal magyarázta, hogy „a járőrök nem ismerik, feladatkörükből adódóan általánosságban nem ismerhetik a büntetőeljárásban rendelkezésre álló adatokat, nincs tudomásuk az esetleges további elkövetőkről, bűntársakról, amely személyek értesítése a büntetőeljárás eredményes lefolytatását megnehezíthetné, megghiúsíthatná.” Az eljáró nyomozó pedig úgy nyilatkozott, hogy neki a panaszos barátnője nem jelezte, hogy bármely hozzátartozóját értesíteni szeretné. Egyéb rendőrségi dokumentumokban (így az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben, a panaszos barátnőjének mint előállított személynek a nyilatkozatában, illetve az előállítás időtartamáról szóló igazoláson) is azt tüntették fel, hogy a panaszos barátnője hozzátartozó kiértesítését nem kérte.

A panaszos barátnője mobiltelefonjának kikapcsolásával összefüggésben a Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője hivatkozott a rendőri intézkedés idején hatályban volt, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 51. §-ának (1) és (3) bekezdésére (azaz az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított személytől el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogvatartáskor sem tarthat magánál.), továbbá a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendeletre, és arra, hogy a fogvatartott mobiltelefont nem tarthat magánál. A panaszolt esetben az intézkedők a panaszos barátnőjét a járőr leíróban helyezték el úgy, hogy az előállító helyiségre vonatkozó fenti előírást értelemszerűen alkalmazták.

2) a) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatója a megyei rendőr-főkapitányság ellenőrzési szolgálatának vezetőjét a panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben az alábbiakról tájékoztatta.

Az országos rendőrfőkapitány 1119/2010. ált. számon hozott határozata alapján 2011. január 15-étől meghatározott objektumokban, így a Sz.-i Rendőrkapitányság objektumában is fegyveres biztonsági őrőség lát el objektumvédelmi feladatot, illetve végzi az objektumba érkezők beléptetését, megfelelő hivatásos állományhoz történő irányítását. A fegyveres biztonsági őrök közalkalmazottként a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény, valamint a fegyveres biztonsági őr Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet alapján látják el feladatukat. A kérdéses napon két közalkalmazott fegyveres biztonsági őr teljesített szolgálatot, egyikük közalkalmazotti jogviszonya azonban 2011 szeptemberében megszűnt.

A panaszolt rendőri intézkedés napján 8 órától a következő nap 8 óráig a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletén a r. alezredes ügyeletvezető, a r. zászlós ügyeletvezető-helyettes és a r. főtörzsőrmester ügyeletes teljesített szolgálatot, mindhárman a megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóság ügyeleti osztályának beosztottai.

Az Országos Rendőr-főkapitányság Hivatalának Jogi Főosztálya 18380/3/2009. ált. számon iktatott állásfoglalása alapján a 112-es nemzetközi, valamint a 107-es nemzeti segélyhívószámra érkező telefonhívásokat a rögzítést követően 30 nap elteltével törölni kell. Ez alapján a panaszosnak a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletére telefonon tett bejelentése nem állt rendelkezésre, azt időközben törölték. Így arról, mi hangzott el a panaszos tájékoztatása során, nem tudnak választ adni.

A rendészeti igazgató szóban meghallgattatta a r. alezredes ügyeletvezetőt, a r. zászlós ügyeletvezető-helyettest és a r. főtörzsőrmester ügyeletest, akik azonban az ügyvel kapcsolatban nem tudtak konkrétumokat közölni arról, hogy melyikük tájékoztatta a panaszost, és nem emlékeztek arra, hogy vele mit közöltek. Az összevont központi ügyeletre egyébként naponta közel ezer telefonhívás érkezik, az ügyeletes rendőrök több száz rendőri intézkedést irányítanak, kezdeményeznek. Az ügyeleti állomány – telefonon keresztül – abban az esetben indokolja döntését jogszabályi rendelkezésre hivatkozással – az általános felvilágosítás-adási kötelezettségén belül – amennyiben ezt a panaszos, vagy bejelentő kéri. Az ügyeleti állománynak nem határozták meg, hogy döntéseikről, intézkedéseikről – a fenti kivétellel – jogszabályi hivatkozással kellene az állampolgárokat, ügyfeleket tájékoztatni.

A rendészeti igazgató tájékoztatása szerint továbbá az objektumba belépőkről a fegyveres biztonsági őrség állománya nyilvántartást vezet. A kérdéses napon vezetett ún. objektumba belépők nyilvántartása, valamint a szolgálatot ellátó őr jelentése alapján megállapították, hogy a panaszos 89-es sorszám alatt 2011. július 22-én 20 óra 6 perckor lépett be az objektumba. A biztonsági őrről közölte jövelele célját, azt, hogy a barátnője felől érdeklődik. Mivel a fegyveres biztonsági őrség feladatát szabályozó, fentebb említett normák, illetve a hatályos őrutasítás a fegyveres biztonsági őr részére nem írja elő az ügyfelek tájékoztatási kötelezettségét, valamint nem is rendelkezik az egyes ügyekkel kapcsolatban felmerült adatokkal, ismeretekkel, ezért 20 óra 10 perckor a Sz.-i Rendőrkapitányság szolgálatban lévő váltásparancsnokát telefonon értesítette a panaszos objektumba érkezéséről. A szolgálatban lévő váltásparancsnok közölte az őrral, hogy a panaszos barátnője érvénytelen diákigazolvánnyal utazott, és a panaszos az ügyfélváróban megvárhatja őt. A szolgálatirányító által elmondottakat a fegyveres biztonsági őr közölte a panaszossal. A panaszos, a gyermeke és a barátnő a nyilvántartás alapján 21 óra 39 perckor távoztak az objektumból.

b) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatósága által továbbított elektronikus ügyeleti adatlekérdezések nyilvántartásából készült fénymásolat szintén azt tanúsítja, hogy a panaszos 20 óra 6 perckor jelent meg a rendőrkapitányságon, a dokumentáló rögzítette, hogy a barátnőt keresi hozzátartozóként, a váltásparancsnoknak 20 óra 10 perckor szóltak, illetve a panaszos 21 óra 39 perckor távozott az épületből.

3) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóság fegyveres biztonsági őrségének a kérdéses rendőri intézkedés napján szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őre jelentésében előadta, hogy 2011. július 22-én 20 órától másnap 8 óráig egy másik biztonsági őrral látta el szolgálatát a Sz.-i Rendőrkapitányság eligazító helyiségében. 20 óra 6 perckor belépett az objektum területére a panaszos egy körülbelül 9 év körüli kislánnyal, akitől megkérdezte,

hogy miben segíthet. A panaszos azt felelte, hogy a barátnője után érdeklődik, mivel a sz.-i vasútállomásról a járőrök behozták. Az ő érdeklődött a panaszostól, hogy milyen kapcsolatban van a nővel, amire azt a választ adta, hogy a barátnője. Az ő regisztrálta a panaszost a belépés-nyilvántartó füzetbe, és megkérte, hogy fáradjon fel a váróhelységbe. Az ő 20 óra 10 perckor felhívta a szolgálatirányító parancsnokot (akinek személyére azonban már nem emlékezett), akitől azt a választ kapta, hogy a panaszos barátnője érvénytelen diákigazolvánnyal közlekedett, a panaszos pedig foglaljon helyet az ügyfélváróban, a barátnőjét ott megvárhatja. A szolgálatirányító által elmondottakat az ő közölte a panaszossal.

A panaszos ezután többször érdeklődött „indulatos viselkedéssel”, hogy „mikor jön már ki a barátnője, mert a gyerek már fáradt és a rendőrök elrontották a hétvégéjüket”.

A jelentés továbbá azt tartalmazza, hogy a panaszos a barátnőjével együtt 21 óra 39 perckor távozott az objektumból.

4) A Sz.-i Rendőrkapitányság r. főtörzsőrmester ügyeletese jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az eset óta eltelt idő és a segélykérő hívások nagy száma miatt nem emlékszik arra, hogy szolgálata teljesítése során érdeklődött-e valaki a nő előállításával kapcsolatban telefonon.

5) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóság ügyeleti osztályának r. zászlós ügyeletvezető-helyettese jelentésében előadta, hogy a kérdéses napon 7 óra 30 perctől a következő napon 8 óráig ügyeleti szolgálatot látott a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletén mint ügyeletvezető helyettes. Szolgálata során több száz bejelentés érkezik az ügyeletre, ezért a panaszos ügyére nem emlékszik. A r. zászlós továbbá úgy nyilatkozott, hogy napi rendszerességgel érkezik bejelentés a MÁV-tól arról, hogy hamis, hamisított, vagy más nevére szóló diákigazolvánnyal próbálnak meg jogosulatlanul utazni a vonaton, ezért a panaszolt esetet nem tudja megkülönböztetni a többi ilyen jellegű esettől.

III.

A panaszbeadványban említett, a panaszos barátnőjét érintő rendőri intézkedések és mulasztások tekintetében a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. 92. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a megjelölt rendőri intézkedések, kényszerítő eszköz-alkalmazások és mulasztások miatt az fordulhat panasszal a Testülethez, akinek azok az alapvető jogát vagy jogos érdekét érintették. Ez alapján a panaszos barátnőjével, mint önálló panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedések miatt külön panaszeljáráásban hozott állásfoglalását a Testület 111/2012. (III. 21.) sz. alatt meghozta.

IV.

A panaszos előadta beadványában, hogy vele és gyermekével szemben rendőri intézkedést nem foganatosítottak, viszont sérelmezte, hogy amikor betelefonált a rendőrségre, hogy barátnője holléte felől érdeklődjön, „homályos” információt kapott. Panaszolta továbbá, hogy amikor megjelent a rendőrkapitányságon, akkor nem engedték be a barátnője kihallgatására, nem beszélhetett a barátnőjével, és nem is szóltak a nőnek arról, hogy a panaszos és gyermeke az épületben van.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak – a rendőri intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként vizsgálta, hogy a panaszos rendőrségre való telefonálása során a rendőrség hogyan tett eleget tájékoztatási kötelezettségének.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőrség tájékoztatása szerint a segélyhívószámokra érkező telefonhívásokat a rögzítést követően 30 nap elteltével törlik, így a panaszosnak a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletére telefonon tett bejelentéséről készült hangfelvételt a Testület nem tudta beszerezni. Az érintett ügyeletvezető, ügyeletvezető-helyettes és ügyeletes szóbeli meghallgatásuk során nem tudtak konkrétumokat közölni arról, hogy melyikük tájékoztatta a panaszost, és nem emlékeztek arra, hogy mit közöltek vele, ami egyébként is – a napi több száz rendőri intézkedés irányítása és ezres nagyságrendű bejelentés miatt (amelyek közül napi rendszerességgel érkezik bejelentés a MÁV-tól is hamis, hamisított, vagy más nevére szóló diákigazolványok ügyében) – lehetetlen lett volna. A rendőrség ugyanakkor azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyeleti állomány – telefonon keresztül – abban az esetben indokolja döntését jogszabályi rendelkezésre hivatkozással – az általános felvilágosítás-adási kötelezettségén belül – amennyiben ezt a panaszos (bejelentő) kéri.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőrség megfelelő tájékoztatás-adási kötelezettségének teljesítése tekintetében, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

2) A Testület külön vizsgálta a rendőrkapitányság épületében a panaszos által feltételezett rendőri mulasztásokat: azt, hogy nem engedték be a barátnője kihallgatására, nem is beszélhetett vele, és nem is szóltak a nőnek arról, hogy a panaszos és gyermeke az épületben van.

a) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszos barátnőjét ismeretlen tettes ellen a Btk. 274. §-a szerinti hamis közokirat készítésével elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt indított büntetőeljárás során tanúként hallgatták ki.

Tekintettel arra, hogy egy folyamatban levő büntetőeljárásról volt szó, a Testület megállapítja, hogy az állásfoglalás III. részében ismertetett Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján nincs hatásköre ezen kérdés megítélésére.

Tájékoztatja ugyanakkor a panaszost arról, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 79-94. §-ai tartalmazzák a tanúra, illetve a tanúvallomásra vonatkozó szabályokat, és a nyomozás során a tanúkihallgatás különös szabályait a 181. § rögzíti. A Be. 184-186. §-ai tartalmazzák továbbá a nyomozati cselekményeknél való jelenlét szabályait. A nyomozati szakban – ellentétben a büntetőeljárás bírósági (tárgyalási) szakaszával – főszabályként a nyilvánosság kizárása érvényesül, a nyomozási cselekményeken az ügyészen, a nyomozó hatóság tagján és a jegyzőkönyvvezetőn – tehát a hatósági személyeken – kívül csak azok lehetnek jelen, akiknek a jelenlétét a Be. megengedi. A tanú vonatkozásában (amennyiben felnőttkorú személyt kíván a hatóság kihallgatni) ez azt jelenti, hogy csak a képviselőjében eljáró ügyvéd lehet jelen, továbbá a védő – de ő is csak az általa vagy az általa védett gyanúsított által indítványozott tanúkihallgatáson. További speciális szabályokat is meghatároz a Be. (így pl. az állam- és jogtudományi kar jogász szakán, illetőleg a Rendőrtiszti Főiskolán hallgatói jogviszony keretében szervezett szakmai gyakorlatát töltő személy, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság engedélyével és a tanú írásbeli hozzájárulása alapján, avagy külföldi állampolgár tanúkénti kihallgatásán jelen lehet államának konzuli tisztviselője).

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján tehát alappal utasították el a rendőrök a panaszosnak a kihallgatáson való részvételét.

b) Azon panaszrészek tekintetében, hogy a panaszosnak nem engedték meg a rendőrök azt sem, hogy beszéljen az előállított barátnőjével, illetve, hogy nem is szóltak a nőnek arról, hogy a panaszos és gyermeke az épületben van, a Testület az alábbi megállapítást teszi.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése értelmében a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e joggal élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

Az Rtv. idézett rendelkezése az Rtv. 97. §-ának (1) bekezdés h) pontjában meghatározott fogvatartott (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett) személy részére biztosítja az értesítéshez való jogot, illetve másik oldalról kötelezi a rendőrséget e jog biztosítására. A rendőri intézkedéssel érintett személy hozzátartozóját – jelen esetben a panaszost – nem illeti meg az a jog, hogy az intézkedés alá vont személyt tájékoztassák arról, hogy a rendőrségi objektumban tartózkodik.

Az Rtv. továbbá arra sem biztosít jogosítványt a rendőri intézkedés alá vont (felnőttkorú) személyek hozzátartozóinak, hogy a személyi szabadságot korlátozó intézkedés időtartama alatt az intézkedés alá vont személlyel – az értesítésen túlmenően – beszéljenek.

A Testület ugyanakkor a rendőrségi dokumentumok és a panasz egybevetésével megállapította, hogy a panaszos a rendőrkapitányság épületében megfelelő tájékoztatást kapott arról, hogy a barátnője az épületben van, közölték a vele szemben foganatosított intézkedést és annak indokát is (bűncselekmény gyanúja miatti előállítás), amely által

nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőrség részéről továbbá nem történt mulasztás azzal, hogy nem engedték a panaszost barátnőjével beszélni. A panaszost továbbá nem érte alapjogi sérelem amiatt sem, hogy az előállított státuszban levő panaszost nem tájékoztatták a panaszos objektumba érkezéséről.

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy a panaszos barátnője által előterjesztett panaszbeadvány érdemi elbírálása során a külön állásfoglalásban részletesen foglalkozott a nő hozzátartozó kiértékeléséhez való jogának kérdésével.

V.

A Testület a panaszos első ízben telefonon történt tájékoztatásának megfelelő megtörténte tekintetében – az ellentmondó bizonyítékok miatt – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A rendőrkapitányság épületében való felvilágosítás-adást ezzel szemben a Testület megfelelőnek tartotta, ami miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A panasz többi részével összefüggésben alapjogi sérelem nem történt.

A Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2012. március 21.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag